Eigen regie – vertrouwen – neutraliteit – collectiviteit

Notitie Stichting (Gelijk)waardig Herstel

ter voorbereiding van de gesprekken met vertegenwoordigers van het ministerie van Financiën

18 maart 2025

Stand van zaken (zie voor meer informatie wekelijkse Leermonitor, peildatum 14 maart 2025)

Ouders in de SGH-route

Fase in (Gelijk)Waardig Herstel proces	**Aantal Vertellers**
Wekelijks aantal ouders dat zich inschrijft voor een Digitale informatie Sessie (DIS)	*> 500 Vertellers*
In maart gestart met (Gelijk)waardig Herstel, tot op heden	*260 Vertellers*
Fase 1: Aanmelding	429 Vertellers
Fase 2: Feitenrelaas opstellen met Luisterend Schrijver	1076 Vertellers
Fase 3: Schade Analyse	783 Vertellers
C-VSO ondertekend en wachtend op ondertekening	749 Vertellers
Totaal in de route en SGH afgerond	**3037 Vertellers**

Context van deze Notitie

Sinds 2019 proberen ouders, kinderen en jongeren voeten aan de grond te krijgen als gelijkwaardige herstelgerechtigden n.a.v. het onrechtmatig handelen van de Nederlandse Staat. Dit blijkt helaas tot op de dag van vandaag een haast onmogelijke taak. Het is zeer teleurstellend dat de aansprakelijke partij de onafhankelijke organisatie die inmiddels wordt erkend als 'de manier om de hersteloperatie te versnellen', de uitvoering zo lastig maakt.

(Gelijk)waardig Herstel is in december 2021 ontstaan vanuit de verenigde kracht van ouders. In augustus 2023 is Stichting (Gelijk)waardig Herstel (SGH) officieel opgericht door Gerd van Atten en Laurentien van Oranje, die sinds 2020 met een groeiende groep ouders en jongeren samenwerken. Governance is vanaf de start en bij de ondertekening van alle overeenkomsten afgestemd met het ministerie van Financiën. Vele tientallen toonaangevende bestuurders, professionals en experts zijn gaandeweg betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van de SGH-methode en vormen samen de groeiende SGH-operatie. Zie tabel aan het einde van deze notitie voor een samenvatting van alle verschillende governance organen en experts.

De Spoedcommissie Van Dam (januari 2025) en het Kabinet (14 maart 2025) erkennen inmiddels de SGH-aanpak. Van Dam adviseert versimpeling om de vastgelopen hersteloperatie vlot te trekken: Route A (SGH Route) en Route B (een nog te ontwikkelen route die loopt via advocaten). Men zou denken dat deze bevestigingen goed nieuws betekent voor de ouders en dat nu de weg vrij is voor SGH om eindelijk aan de slag te kunnen gaan zoals het ooit is ontworpen als schaalbare, kosten-efficiënte, menselijke en rechtvaardige herstelaanpak. Echter leidt een voorgenomen opening van een aanmeldportaal, wisselende informatie over het wel of niet blijven bestaan van CWS en regieroute, onduidelijkheid over de richting van route B en onduidelijkheid rondom de vaststelling van het schadekader tot zeer veel onrust, onzekerheid en een afwachtende houding. Het afrondingsproces vertraagt daarmee in plaats van dat het versnelling brengt. Ouders rekenen dat nu ook SGH aan en voelen zich door alle veranderingen onrechtvaardig behandeld. Het vertrouwen in SGH brokkelt hiermee af.

SGH ziet het als haar verantwoordelijkheid om ouders en de samenleving te informeren over de onhoudbaarheid en onuitvoerbaarheid van de omstandigheden waarin SGH moet opereren. Ouders voelen nog steeds dat zij gewantrouwd worden door hun wederpartij: nog altijd controleert de aansprakelijke partij elke individuele schadeanalyse en komt daarmee met afwijzingen die over het algemeen slechts leiden tot een langere zoektocht naar meer documenten door ouders, zonder dat dit de uiteindelijke uitkeringsbedragen wezenlijk verandert. Sterker nog, in de laatste weken hebben SGH en het ministerie uitgerekend dat controle van alle individuele schade analyses en discussie over documenten tot een verschil van slechts 3 % leidt van het totale schikkingsbedrag leidt. Ondertussen kost die controle meer dan de veranderingen in de bedragen, en voelen ouders zich wederom gecontroleerd en miskend door de aansprakelijke partij.

Het document Succesblokkades waarmee SGH in oktober 2024 de noodklok heeft geluid, zijn niet of onvoldoende opgelost. Daarnaast is recent ook nog de SGH-organisatie zonder enige vorm van dialoog of signaal richting het toezichthoudend orgaan, in twijfel getrokken.

Wantrouwen
Wij herhalen onze zorg dat de visie en aanpak waar SGH voor staat, waarbij ouders mens voor mens op basis van procedurele rechtvaardigheid de mogelijkheid wordt geboden hun Feitenrelaas op te stellen en een collectieve vaststellingsovereenkomst met de Staat te ondertekenen, op dit moment niet kan worden waargemaakt. Met name de voortdurende 100 % controle op individuele schade analyses en de starre benadering met betrekking tot ondersteunende documenten zijn grote belemmeringen. Ook wanneer ondersteunende documenten in overheidssystemen niet beschikbaar of incompleet zijn, wordt dit het probleem van de ouder gemaakt die dan bijvoorbeeld terug moet gaan naar werkgevers van tien jaar geleden en om verklaringen vragen. Dat is niet eerlijk naar ouders toe en zorgt ervoor dat de stichting niet kan versnellen. Door het sterke 'controle-DNA' van het ministerie in de schade analyse fase (zoals Spoedcommissie Van Dam dit ook al benoemde in haar rapport) voelen ouders zich wederom gewantrouwd en vernederd. Het effect: een afwachtende en ook onzekere houding van ouders op meerdere momenten van het herstelproces:

- Het wachten om te starten met hun (Gelijk)waardig Herstel.
- Het laten doorrekenen van hun Feitenrelaas dat ze samen met hun Luisterend Schrijver hebben opgesteld
- Het accepteren van het schikkingsvoorstel en het ondertekenen van hun vaststellingsovereenkomst;

Versnellen
De SGH-aanpak met een forfaitair Herstelmodel met vaste normbedragen in lijn met het Nederlands recht, is juist ontwikkeld om te kunnen versnellen. Al bijna 8.000 Nederlanders stapten vrijwillig naar voren als Luisterend Schrijver en meer dan 25 vooraanstaande organisaties zijn al lange tijd Partner; samen werken zij aan de SGH-hersteloperatie. De samenleving stapt naar voren om deze affaire binnen 2 tot 2,5 jaar op te lossen. Dit kan echter alleen als het ministerie de 100 % controle loslaat en overgaat op de toegezegde stelselcontrole, waar ook Kamermotie Van Eijck al toe heeft verzocht. Zonder stelselcontrole, die de Belastingdienst overigens al veelvuldig toepast, voorzien wij dat het herstel van al deze onterecht gedupeerde mensen nog tot in lengte der dagen zal voortslepen. De door het kabinet gemaakte belofte om in 2027 de hersteloperatie af te ronden is in de huidige context onhaalbaar en niet realistisch. De commissie van Dam houdt rekening met een looptijd van 10 –15 jaar. Als de openstaande succesblokkades niet worden weggenomen, zal ook SGH met het huidig aantal ouders per week dat tot een C-VSO komt er nog tot 2040 over gaan doen. Het is voor ouders ondoenlijk en voor SGH bestuurlijk onverantwoord om deze omstandigheden – die in strijd zijn met algemene rechtsbeginselen - voort te laten duren.

Governance
Naast deze niet werkbare situatie, trekt het ministerie sinds kort onverwacht ook de SGH-organisatie in twijfel. Zo ontving de stichting een schrijven van het ministerie van Financiën over de zorgen die er zouden leven over de governance en de capaciteiten van de stichting en haar bestuurders. Voor de duidelijkheid: de stichting is opgericht om het herstel van de ouders te bewerkstelligen en doet dit onder de Dienstverleningsovereenkomst die met het ministerie van Financiën is afgesloten. Vanaf de oprichting zijn alle governance onderdelenvolledig transparant geweest naar het ministerie van Financiën (statuten, bezoldiging en financiële afspraken, rol van de oprichters, samenstelling Raad van Toezicht en Bestuur). Vragen over toezicht zijn ook nooit eerder kenbaar gemaakt aan de Raad van Toezicht van SGH. Van Dam trekt de governance of het vermogen om op te schalen niet in twijfel. Enkel bedoelt Van Dam dat – nu SGH een hoofdroute is geworden – uitbreiding van de bemensing in de Raad van Toezicht logisch is. Dat vindt SGH zelf ook.

Openstaande succesblokkades (d.d. 15 maart 2025) – op basis van de oorspronkelijke Succesblokkades van oktober 2024

In oktober 2024 bracht SGH de succesblokkades, én de concrete oplossingen om deze succesblokkades weg te nemen, in gesprek. Van deze elf genoemde blokkades zijn er zes nog altijd niet opgelost. In combinatie met de openlijke twijfel over de SGH-organisatie en het niet willen meewerken aan het bereiken van snelheid in het SGH-proces, dreigt een onwerkbare situatie te ontstaan die door medewerkers en betrokkenen ook als onveilig wordt ervaren.

Succesblokkade stand van zaken	Praktische Oplossing	Te nemen besluit	Gevolgen als dit niet wordt besloten
1. **Aanmelding** *SGH heeft een digitaal aanmeldportaal ontwikkeld en in gebruik genomen waar menselijk contact vast onderdeel van is. De onafhankelijkheid buiten de overheid wordt door ouders gezien als vertrouwenwekkend.*	Het onafhankelijke SGH-aanmeldportaal erkennen als dé manier waarop alle erkend gedupeerde ouders toegang krijgen tot zowel Route A als Route B.	Loslaten van de regie van het ministerie van Financiën over aanmelding. Gebruikmaken van het reeds ontwikkelde SGH-aanmeldportaal. Stoppen met de ontwikkeling van een nieuw aanmeldportaal vanuit het ministerie.	Het zou ouders wederom in verwarring en onzekerheid brengen als de overheid een eigen digitaal portaal ontwikkelt dat bovendien puur digitaal werkt. Het ondermijnt vanaf de start van het herstelproces procedurele rechtvaardigheid aangezien ouders zich bij hun wederpartij moeten melden.
2. **Deelnemers** *SGH heeft veel aanmeldingen ontvangen van ouders die volgens de categorisering van de overheid niet mogen meedoen. Uitsluiting van herstel is menselijk onuitlegbaar en in strijd met het recht. Alle erkend gedupeerde ouders zijn herstelgerechtigd.*	*Alle* erkend gedupeerde ouders krijgen op dezelfde manier toegang tot het recht op emotioneel en financieel herstel. SGH heeft de infrastructuur om alle ouders neutraal te informeren over de verschillende routes zodat zij een weloverwogen keuze kunnen maken tussen Route A en Route B.	Ouders toegang geven tot Route A (ook in afwachting van de ontwikkeling van Route B). Opheffen van alle verschillen tussen erkend gedupeerden.	Geen *closure* voor ouders; willekeur (ook binnen gezinnen); rechtsongelijkheid, hoge operationele kosten; overheidsbelofte van 2027 als deadline afwikkeling onmogelijk te halen. De hersteloperatie wordt niet wezenlijk versimpeld.
3. **Feitenrelaas** *SGH en het ministerie van Financiën hebben in de laatste weken uitgerekend dat controle van alle individuele analyses en discussie over documenten tot een verschil van slechts 1.4 % (was eerder 3.7%) van het totale schikkingsbedrag leidt (alle andere uitvoeringsorganisaties werken met een marge van 10%). In de praktijk blijkt dat het opvragen van documenten wederom zeer belastend en kwetsend is en dat veel overheidsdocumenten ook niet gemakkelijk opvraagbaar zijn.*	Stelselcontrole door een onafhankelijke expert (accountant en/of *claims administrator*) over de werkprocessen binnen SGH in plaats van herbeoordeling van ieder schikkingsvoorstel door het ministerie. Data-rotonde: wanneer de ouder een ondersteunend document niet kan vinden, dan verzoekt SGH de overheid om het document op te leveren. Indien dat binnen 2 weken	Loslaten van individuele analyses om doorstroom, snelheid en opschaling van de SGH herstelaanpak mogelijk te maken.	Grote emotionele belasting aangezien het wederom bewijzen van onschuld als onrechtvaardig wordt ervaren. Veel ouders weigeren daarom om het schikkingsvoorstel te accepteren; het doel van procedurele rechtvaardigheid wordt niet bereikt, waardoor ouders geen *closure* kunnen krijgen en het conflict met de overheid niet kunnen afsluiten.

	niet gebeurt, dan wordt aangenomen dat het document er niet is en wordt uitgegaan van het feitenrelaas of (eventueel) een alternatief document.		
4. Casuïstiektafel *De Casuïstiektafel van SGH en het ministerie toont het belang aan van doorzettingsmacht en individuele ruimte zonder dat willekeur ontstaat en afbreuk wordt gedaan aan checks en balances. De oorspronkelijke Succesblokkade over uitzonderlijke impactvolle gebeurtenissen is via de Casuïstiektafel opgelost*	De wekelijkse Casuïstiektafel van SGH en het ministerie doorzetten en meer mandaat geven voor daadkracht, doorzettingsmacht en ruimhartigheid.	Versterking van het mandaat van de huidige Casuïstiektafel.	Geen recht gedaan aan de noodzaak van maatwerk.
5. Tekenceremonie *SGH organiseert inmiddels op 3 locaties in Nederland een plechtige en verzoenende collectieve Tekenceremonie waar erkend gedupeerde ouders en een vertegenwoordiger van het ministerie van Financiën in gelijkwaardigheid de Vaststellingsovereenkomsten ondertekenen*	Waarde erkennen en belijden door het Kabinet van de SGH-Tekenceremonie als officieel verzoeningsmoment van closure van alle erkend gedupeerde ouders die hiervoor kiezen en opschalen van het aantal tekenbevoegden vanuit de Staat. Zie ook Kamerbrief 20.12.2024.	Bijwonen van senior vertegenwoordigers van de Staat en opschaling van tekenbevoegden.	Niet de bladzijde omslaan en ervaren van excuses, niet emotioneel kunnen herstellen.
6. Finale kwijting *Het ministerie van Financiën wil wederom eenzijdig de C-VSO tekst wijzigen door nu nog onbekende en mogelijke gevolgschade in de toekomst uit te sluiten.*	Inhoud van de C-VSO tekst behouden zoals ook tijdens de Pilot gebruikt. Handelen in overeenstemming met de Kamerbrief van 20.12.2024. Indachtig het ingewonnen juridisch advies kan SGH de verantwoordelijkheid niet dragen van het schrappen van de finale kwijting.	Bevestiging van Kamerbrief 20.12.24 en kennis en ervaring inzetten uit andere hersteloperaties (bijv Volendam en Enschede).	Ouders zullen twijfelen of weigeren hun C-VSO te ondertekenen. Dit staat doorstroom, opschaling, versnelling en afronding in de weg. Ondermijning van de zorgplicht van de Staat t.o.v. de ouders. SGH kan de verantwoordelijkheid van de voorgestelde tekstwijziging niet dragen.

Nieuw opgeworpen succesblokkades door het ministerie van Financiën

Succesblokkade	Praktische Oplossing	Te nemen besluit	Gevolgen als dit niet wordt besloten
1. Herstelmodel Er wordt nodeloos gewacht met het aanstellen van een Regeringcommissaris of bestuurlijk kopstuk op afstand die het schadekader vaststelt.	Communiceer naar buiten toe, gezamenlijk met SGH, dat het kader ongewijzigd blijft. Dat brengt rust en duidelijkheid. Rond met spoed het toepassingsbeleid van het schadekader af, onder leiding van een bestuurlijk kopstuk op afstand en/of een regeringscommissaris.	Benoem een bestuurlijk kopstuk en / of stel een Regerings-commissaris aan.	Het is geen optie om hier nog langer mee te wachten. Sinds de verschijning van het rapport zijn al bijna twee maanden ongebruikt verstreken. Al deze tijd verkeren ouders in onzekerheid en wachten af. Daarmee valt de operatie stil.

Samenvatting: SGH organisatie (d.d. 17 maart 2025)

SGH heeft in korte tijd een professionele organisatie opgebouwd. Dit gebeurt in verbinding met alle andere kernspelers in de hersteloperatie uiteraard deze steeds verder verstevigen. De verschillende aspecten van de governance is vanaf de aanloop en oprichting in afstemming gedaan met het ministerie van Financiën, zoals het opstellen van de Statuten, samenstelling en rolwisselingen van Bestuur en Raad van Toezicht, rol van de oprichters, bezoldiging etc. Er vindt doorgaans wekelijks bestuurlijk overleg plaats tussen SGH en wisselende vertegenwoordigers van het ministerie van Financiën. Zie ook www.gelijkwaardigherstel.nl voor meer achtergrondinformatie over de compliance met de Claimcode en de Transparantieverklaring. SGH is benieuwd naar de inrichting van de governance binnen het ministerie van Financiën wat betreft deze specifieke samenwerking. In eerdere contacten sinds de oprichting heeft SGH hier vragen over gesteld aan het ministerie van Financiën.

Governance organen	**Aantal betrokken experts**	**Toelichting**
Raad van Toezicht	4	Diverse samenstelling op basis van inhoudelijke kennis (financieel, bronkennis, bestuurlijk, politiek) en professionele ervaring.
Bestuur	4	Diverse samenstelling op basis van bestuurlijke ervaring en vakinhoudelijke kennis. Werkt op dagelijkse basis nauw samen met een professioneel operationeel team bestaande uit gemotiveerde en ervaren professionals, geworven uit diverse professionele organisaties (zie hieronder). Onboarding, training en intervisie gebeurt onder leiding van SGH en de number 5 Game Changer Academy, als hoeder van het gedachtegoed en de neutrale plek waar de samenwerking van ouders, kinderen en jongeren is gestart.
Operationele Leads (dagelijks MT)	10	Schade Analyse, Luisterend Schrijvers, Coördinatoren, Finance, Juridische Zaken, IT, Privacy, HR, Integrale Afronding en Communicatie. Er wordt gewerkt op basis van overlegstructuren die de integraliteit van besluitvorming en kwaliteit van de dagelijkse operatie vanuit ouderperspectief waarborgen.
Partners Operationeel	5	Capgemini / Sogeti, Eiffel, KPMG, SeederDeBoer / Hieroo, TriFinance. In gesprek met een twee andere vooraanstaande professionele partijen. Afspraken zijn gemaakt voor sociale tarieven. Deze afspraken zijn vanaf het begin afgestemd met en goedgekeurd door het ministerie van Financiën.
Partners Luisterend Schrijvers (opschaling)	28	Naast aanmeldingen als Luisterend Schrijver van individuele burgers, zijn meerdere organisaties en gemeenten inmiddels partner van SGH. Deze combinatie om de benodigde aantal Luisterend Schrijvers op te schalen. Zo'n 20% van de Luisterend Schrijvers schrijven additionele Feitenrelazen. Het aantal Luisterend Schrijvers dat SGH momenteel heeft gemobiliseerd staat op 7392. Het aantal groeit wekelijks. Wij verwelkomen gelukkig ook steeds meer ambtenaren die zich aanmelden en zijn blij met het enthousiasme vanuit meerdere ministeries en gemeenten.
Validatiecommissie	4	Vooraanstaande experts uit de letselschadepraktijk, wetenschap en rechtspraak hebben het Herstelmodel tot in detail geanalyseerd en gevalideerd (2023 en 2024).
Onafhankelijke Experts	±100	Zo'n 50 experts en expert organisaties uit heel Nederland (de meesten pro bono) hebben de afgelopen vier jaar meegedacht en meegewerkt aan de ontwikkeling en totstandkoming van de SGH Herstelaanpak en bijbehorend Herstelmodel

		(verzekeringswereld, letselschade, rechtspraktijk, Ombudsmannen).
Raad van Advies	±15	De SGH Statuten bieden de ruimte voor het instellen van een Raad van Advies. SGH is voornemens om voor de zomer 2025 een Raad van Advies in te stellen. Deze zal divers in samenstelling zijn en bouwt voort op andere modellen zoals de UWV Klanbordgroep voor de WIA; gemeentelijke adviesraden en de RIVM Inhoudelijke Klankbordgroep. Deze Raad van Advies brengt de externe blik naar binnen, waarborgt de diverse vakinhoudelijke disciplines die nodig zijn voor de kwalitatief hoogwaardige operatie, brengt diverse vakinhoudelijke kennis samen en geeft kritisch bestuurlijk advies.
Vindplaatsen	±20	Samenwerking met alle organisaties in de hersteloperatie (advocaten, IPW, OT, OTB, ouderinitiatieven, Oudercommissie, gemeenten, UHT, BAC, CWS).
Oprichters	2	Vertrouwen en mandaat van een grote groep ouders en experts om de SGH-herstelmethode te ontwikkelen en auteurs van het rapport (Gelijk)waardig Herstel. Zij bewaken de positie van ouders als gelijkwaardige herstelgerechtigden en vormen daarmee een extra laag van checks and balances, in relatie tot bestuur en raad van toezicht.